

سید وحید پیمان

نظام تعرفه گذاری درمان در ایران؛ سازوکاری که کادر درمان را به سمت استثمار معیشتی سوق می دهد

نظام سلامت ایران سال هاست گرفتار دور باطلی از تصمیمات مقطعی، بوروکراسی فرساینده و سیاستگذاری غیر کارشناسی در حوزه تعرفه گذاری است. آنچه امروز بنام «تعرفه خدمات تشخیصی درمانی» شناخته می شود، نه نقشه راه توسعه محور

هشتگ؛ ابزاری برای کاهش مصنوعی تعرفه ها

وجود «هشتگ» با همان ضرایب کاهشده در تعرفه های خدمات سرپایی، مهم ترین نمود این ناکارآمدی است. هشتگ در ابتدا قرار بود یک راه حل موقت برای کنترل هزینه های بیمه ها باشد، اما امروز به ابزار دائمی و رسمی برای کاهش قیمت خدمات پزشکی تبدیل شده است؛ به گونه ای که تعرفه های واقعی عملاً فقط روی کاغذ وجود دارند و نسخه پرداختی به پزشک تنها سایه ای از تعرفه مصوب است. این شیوه نه تنها در هیچ نظام سلامت توسعه یافته ای سابقه ندارد، بلکه از منطق اقتصادی نیز تهی است. در هیچ بخشی از اقتصاد، قیمت یک خدمت تخصصی را با «ضریب کاهشده» تعریف نمی کنند مگر آنکه قصد داشته باشند ارائه دهنده خدمت را در تنگنای معیشتی و حرفه ای قرار دهند.

کنترل هزینه به قیمت نابودی انگیزه کادر درمان

سیاستگذاران حوزه اقتصاد سلامت، سال هاست یک خطای راهبردی را تکرار می کنند:

«کنترل هزینه از جیب کادر درمان»

در حالی که در همه جهان کنترل هزینه با اصلاح ساختار بیمه، کاهش هزینه های سربار، ارتقای فناوری و مدیریت تقاضا انجام می شود، در ایران ساده ترین و البته ناعادلانه ترین راه انتخاب شده است: سرکوب تعرفه ها.

نتیجه این سیاست مشخص است:

- کاهش انگیزه متخصصان و پزشکان عمومی

سیاستگذاران حوزه اقتصاد سلامت، سال هاست یک خطای راهبردی را تکرار می کنند: «کنترل هزینه از جیب کادر درمان»

- افت کیفیت خدمات به دلیل فرسودگی نیروی انسانی
- کوچ گسترده پزشکان جوان به خارج از کشور
- افزایش خطا و کاهش رضایت بیماران
- و در نهایت تضعیف امنیت سلامت کشور

حذف هشتگ از تعرفه خدمات سرپایی، نه یک درخواست صنفی بلکه یک ضرورت ملی است

و تعهد به بیمار است که مانع فروپاشی شده؛ اما این تحمل نیز سقفی دارد.

هشتگ باید حذف شود؛ نه در آینده، بلکه فوراً

حذف هشتگ از تعرفه خدمات سرپایی، نه یک درخواست صنفی بلکه یک ضرورت ملی است.

حذف هشتگ یعنی:

- احترام به نیروی انسانی
- واقعی سازی هزینه خدمات

- کاهش تبعیض میان بخش سرپایی و بستری
 - جلوگیری از مهاجرت پزشکان
 - و بازگشت عقلانیت به سیاستگذاری سلامت
- در تعرفه های ۱۴۰۵، نخستین گام باید حذف کامل هشتگ ویزیت باشد. باقی نگه داشتن این ضریب، به معنای تداوم سیاستی است که سال هاست کادر درمان را هدف قرار داده و معیشت آنان را به مرز بحران رسانده است.

سخن پایانی

امروز نظام سلامت ایران نه با برجالش فناوری، نه کمبود پزشک و نه حتی کمبود منابع، بلکه بیش از هر چیز با سیاستگذاری نادرست در تعرفه گذاری روبه رو است. سیاستی که پزشک را در نقش «حلقه توازن بودجه بیمه ها» قرار داده و او را قربانی سوءمدیریت ساختاری کرده است. تا زمانی که تعرفه گذاری با رویکرد کارشناسی و عدالت محور اصلاح نشود، هیچ برنامه ای برای ارتقای خدمات سلامت به نتیجه نخواهد رسید.

نیروی انسانی ستون فقرات نظام سلامت است؛ و هیچ نظامی با ستون فقرات شکسته پا برجا نمی ماند.

انتقاد عارف از دخالت های غیر تخصصی در زمینه بهداشت و درمان

به خارج از کشور قاچاق می شود.

وی با انتقاد از کمبود نظارت بر مراکز درمانی بخش دولتی و خصوصی، افزود: برخی مطبها نرخ مصوب برای تعرفه ها را رعایت نکرده و حتی تا دو برابر آن دریافت می کنند. از سویی تا چه حد نظارت در بخش دولتی جدی گرفته می شود و آیا زمینه نظارت جدی در بخش دولتی نیز وجود دارد؟

معاون اول رئیس جمهور همچنین خاطرنشان کرد: یکی دیگر از مشکلات در بخش سلامت، بی نظمی و بی حساب و کتاب بودن مصرف دارو در کشور است. سرانه مصرف دارو در کشور ما بیشتر از سایر کشورهاست. گاهی حتی بیمار به پزشک می گوید که چه دارویی تجویز کند. شاید سیستم سلامت الکترونیکی پیشرفته درمانی یکی دیگر از مشکلات بخش سلامت است، تصریح کرد: باید بتواند این مشکل را کاهش دهد. عارف با بیان اینکه استفاده غیر ضروری از وسایل پیشرفته درمانی یکی دیگر از مشکلات بخش سلامت است، تصریح کرد: باید این مسئله هم نظارت و بررسی شود که هر منطقه به چه دستگاه های پیشرفت پزشکی نیاز دارد و در واقع نظم در این زمینه ایجاد شود. مشکل دیگر این است که گاهی یک دستگاه پیشرفته خرید می شود ولی چون توان و امکان تعمیر آن وجود ندارد با اولین خرابی، آن دستگاه از کار می افتد.

معاون اول رئیس جمهور همچنین دخالت های غیر تخصصی در زمینه بهداشت و درمان را یک مشکل دیگر ذکر کرد و افزود: گاهی افرادی که تخصص پزشکی ندارند در این زمینه فعالیت کرده و از آن سو گاهی پزشکان به فعالیت های غیر

زیرا توانمندی داخلی برای جبران عقب ماندگی را در اختیار داریم.

معاون اول رئیس جمهور همچنین گفت: در قانون برنامه هفتم پیشرفت احکام خوبی در زمینه برنامه سلامت الکترونیک آمده است و بندها و مواد مربوط به این بخش متفاوت از سایر بخش هاست. به این معنا که برنامه هفتم پیشرفت در زمینه سلامت الکترونیک بیشتر جنبه راهنمود دارد که این یک مزیت محسوب می شود و دست ما را برای فعالیت در چارچوب این رهنمودها باز می گذارد.

عارف همچنین افزود: سند نقشه راه سلامت الکترونیک که اواخر مهرماه امسال ابلاغ شد، یک سند بسیار گویا و با سمت و سوی خوبی است که باید ملاک عمل قرار گیرد. البته راه برای اصلاحات احتمالی این سند هم باز است.

وی با اشاره به ضرورت ایجاد معماری هوشمند برای نظام سلامت، افزود: با وجود همه تلاش های وزارت بهداشت، تا به حال در زمینه پزشک خانواده و نظام ارجاع که در اولویت دولت بوده است، در حد انتظار موفقیت حاصل نشده است. البته مسایل فرهنگی یک دلیل برای این شرایط بوده بنابراین باید مردم را همراه کرد. رئیس جمهور هم اصرار دارد که باید در زمینه پزشک خانواده، نظام ارجاع و تحول در سلامت الکترونیک اقدامات جدی انجام شود.

معاون اول رئیس جمهور در ادامه با اشاره به مشکلات بخش سلامت کشور، گفت: قاچاق دارو یک آفت و مشکل جدی است. در کشورهای همسایه به وفور داروهای ایرانی به صورت قاچاق وجود دارد. دارو با ارز ترجیحی تهیه شده ولی

معاون اول رئیس جمهور بر لزوم جبران عقب ماندگی در زمینه سلامت الکترونیک و ایجاد معماری هوشمند برای نظام سلامت تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، محمدرضا عارف در اولین جلسه کارگروه سلامت الکترونیک با بیان اینکه مسئله سلامت الکترونیک بسیار مهم است ولی تاکنون در کشورمان مغفول واقع شده است، بیان کرد: در این زمینه حتی از نرخ متوسط دنیا هم عقب هستیم. البته بخشی از این شرایط به دلیل کمبود امکانات و عدم دسترسی بسیاری از بخش های کشور به شبکه ها و سامانه های الکترونیکی مربوط است.

وی ادامه داد: بخش پزشکی همیشه در استفاده از فناوری های روز پیشتاز بوده است چون بخش مهمی از نخبگان کشورمان در این رشته حضور دارند. اکنون ضرورت دارد که عقب ماندگی در حوزه برنامه سلامت الکترونیک را جبران کنیم

■ سونگون به بزرگترین معدن مس ایران و خاورمیانه تبدیل شده است

معدن مس سونگون در آذربایجان شرقی به عنوان یکی از بزرگ ترین منابع فلزی ایران از اهمیت ویژه ای در صنعت معدن کاری برخوردار است زیرا با توجه به پتانسیل های عظیم این معدن، استقلال آن از سایر نهادهایی که کیلومترها با منطقه آذربایجان فاصله دارند می تواند به بهبود بهره وری و افزایش توان رقابت در بازارهای داخلی و جهانی منجر شود.

به اعتقاد کارشناسان، مهم ترین دلیل برای لزوم استقلال معدن مس سونگون، توانایی مدیریت بهینه منابع و افزایش کارایی فرآیندهای استخراج و تولید است زیرا با استقلال مدیریت آن، می توان استراتژی های متناسب با شرایط شهرستان و نیازهای بازار منطقه را به طور دقیق پیاده سازی نمود.

تاریخچه ایجاد معدن و ارزش آن سابقه معدن مس سونگون به ۲۰۰ سال پیش یعنی دوره قاجار می رسد، آثار فعالیت های قدیمی به صورت استخراج زیر زمینی در امتداد طول رودخانه سونگون در محدوده پریار بوده است.

ارزش ذخایر معادن سونگون بالغ بر ۳۲۰ میلیارد دلار برآورده شده و یک درصد ذخیره مس دنیا و ۵۲ درصد ذخایر مس کشور را در دل خود جای داده است، کمالینکه به لحاظ وسعت، ظرفیت و تنّاز تولیدی به تنهایی طبق اعلام مدیرعامل شرکت مس آذربایجان و بر اساس جدیدترین اکتشافات انجام گرفته، از جایگاه دومین قطب مس در کشور، به بزرگترین معدن مس ایران و خاورمیانه تبدیل شده است.

راه اندازی معدن مس سونگون و تکمیل چرخه تولید مس در منطقه ورزقان، با راه اندازی کارخانه تولید مس کاند سونگون، در کنار ایجاد صنایع پایین دست همانند صنایع کابل و سیم و شهرک های صنعتی، می تواند نقش بسزایی در افزایش تولید ناخالص داخلی، اشتغال و محرومیت زدایی شهرستان ورزقان و سایر مناطق آذربایجان شرقی داشته باشد به شرطی که دست های پُشت پرده قطع شوند!

■ درآمد سرشار سونگون برای توسعه آذربایجان شرقی مصرف نمی شود!

استقلال واقعی مجموعه مس سونگون

ضرورت استقلال مالی مجتمع مس سونگون ورزقان به بهانه روز ملی صنعت مس از نگاه "عصر آزادی"

آذربایجان شرقی تماشاگر ذخایر مسی

عصر آزادی / شهرام صادقی زاده

با گذشت حدود سه سال از وعده رئیس دولت سیزدهم و پس از یک سال از وعده رئیس دولت چهاردهم درباره استقلال مجتمع مس سونگون ورزقان و تشکیل شرکت مستقل مس آذربایجان، مطالبه جدی مردم آذربایجان همچنان محقق نشده و دخالت های برخی جریان ها در هیئت اجرایی آن، تعجب افکار عمومی را پدید آورده است!

کارشناسان اقتصادی معتقدند مدیریت ارشد آذربایجان شرقی نباید اجازه دهد بار دیگر با تصمیمات غیر مسئولانه بر خي ها، روند توسعه شهرستان ورزقان و منطقه متوقف گردد چنانچه در سال های گذشته عقب ماندگی های بسیاری از حیث حضور مسئولان غیربومی و اغلب بی تفاوت، این استان را از رده های بالا به جایگاه غیر تصور انتهای جدول اقتصادی

ورزقان موجب تسهیل در تصمیم گیری های سریع و پاسخگویی به شمار بالای چالش های اقتصادی منطقه قره داغ می شود، کمالینکه علاوه بر جنبه های مدیریتی، استقلال معدن

استاندار آذربایجان

شرقی می گوید تأکید

اصلی استان بر تشکیل

هلدینگ مس ایران

برای اصلاح ساختار،

بازگشت مالیات و

ارزش افزوده است

زیرا تعهدات گذشته

به درستی اجرا نشده

است!

با اشاره به اینکه مس سونگون ورزقان در نتیجه اکتشافات اخیر از لحاظ برخورداری از ذخایر مس به رتبه اول کشور ارتقا یافته است گفت: علیرغم تولید گسترده در این مجموعه

کشور کشیده است نامگذاری مناسبت ۲۲ آذر به عنوان روز ملی صنعت مس، فرصت مغتنمی است تا استقلال معدن مس سونگون ورزقان بار دیگر در کانون توجهات دولت قرار گیرد که حقیقتاً می تواند به تقویت موقعیت کشور در بازارهای جهانی مس کمک کرده و زندگی شهروندان ساکن آذربایجان شرقی و عمدتاً قره داغ را تحت تأثیر اقتصادی خود قرار دهد گرچه گفته می شود شرکت مس تمایل چندانی به واگذاری اختیارات به مجموعه مس سونگون ندارد، کمالینکه تقریباً هیچ اقدام مثبت و عملیاتی از بابت استقلال تأسیس شرکت مس آذربایجان و انتقال درآمدهای این مجموعه به آذربایجان شرقی انجام نشده است؛ گو اینکه وعده های دولت قبل، یک عوام فریبی بود...

صنعتی به علت وابستگی ساختاری این شرکت به تهران و کرمان و در نتیجه پدیده سواری مجانی، چیزی جز آلودگی های زیست محیطی و خاک و حتی آلودگی آب های زیر زمینی، نصیب مردم و اقتصاد منطقه آذربایجان نمی شود!

"علی محمدی پور" افزود: با این وجود، ۱۰۰ درصد سهام شرکت مس سونگون متعلق به شرکت ملی مس ایران بوده و خود شرکت مس سونگون فعلاً یک مجموعه خاص است در حالی که بیش از ۹۰ درصد از عواید این معدن عظیم طی سال های گذشته به جیب کرمان و تهران که دارای صنایع تبدیلی مس هستند رفته و سهم مردم آذربایجان و به خصوص شهرستان محروم ورزقان بسیار ناچیز است و متأسفانه اقتصاد معدن، تنها دو درصد از ارزش افزوده این استان را شامل می شود.

این استاد دانشگاه بر ضرورت استقلال معدن

مس سونگون از شرکت ملی مس ایران تأکید کرد و یادآور شد: درآمد سرشار این مجموعه معدنی به جای استفاده در توسعه آذربایجان شرقی در بخش های دیگر و در استان های که فراوری انجام می شود، هزینه شده و عاید چندانی نصیب این استان نمی شود که باید تدابیر لازم در داخل استان اندیشیده شود.

■ استقلال سونگون باعث کاهش

مهاجرت به شهرهای بزرگ خواهد شد

یکی از مطالبات به حق مردم شهرها و روستاهای پیرامون ورزقان، عدم برخورداری از سهم تولیدات مس سونگون است که عوارض منفی زیست محیطی به همراه عدم برخورداری از فواید آن، برایشان تحمیل شده است که در علم اقتصاد به سواری مجانی موسوم است.

استادار آذربایجان شرقی اخیراً در اظهارات جدی و جالب خود، از ضرورت انتقال حساب های دولتی به استان آذربایجان شرقی در موضوع مس سونگون سخن به میان آورده است که از توجه مدیریت ارشد استان در تحقق بهره مندی شهروندان آذربایجانی از منافع معادن خدادادی حکایت دارد.

"بهرام سرمست" با اشاره به اینکه موضوعاتی مانند مطالبات گذشته و ابهامات بخش خصوصی نیازمند توجه ویژه است گفت: تأکید اصلی استان بر تشکیل هلدینگ مس ایران برای اصلاح ساختار، بازگشت مالیات و ارزش افزوده است زیرا متأسفانه تعهداتی که در گذشته در این زمینه داده شده تاکنون به درستی اجرا نشده است!

با این اوصاف و با توجه به اهمیت مقوله استقلال در مدیریت محلی و تخصیص منابع به صورت شفاف و مستقیم، فرصت های شغلی بیشتری برای جوانان محلی فراهم می شود و این امر نه تنها به رشد اقتصادی منطقه ورزقان کمک می کند بلکه باعث کاهش مهاجرت به شهرهای بزرگ نیز خواهد شد.

بدین ترتیب، استقلال معدن مس سونگون ورزقان به عنوان یکی از مؤلفه های کلیدی در استراتژی های توسعه پایدار و متوازن شمال غرب کشور، اهمیت ویژه ای داشته و بهره برداری بهینه و مدیریت مؤثر این معدن نه تنها به نفع اقتصاد ملی خواهد بود بلکه به بهبود کیفیت زندگی مردم منطقه آذربایجان نیز خواهد انجامید.